

vrlo vrijednih arhivskih materijala. Ovdje nabrajamo samo njegove knjige: »Borba oko ribolova u obalnom moru Istre. Rovinj i Chioggia u XVIII. st.« (1955), »Ustanak mornara u Boki Kotorskoj 1.—3. februara 1918.« (1959), »Prijedlozi i projekti željezničkih pruga u Hrvatskoj 1825—1863.« (sv. 1 i 2, 1975) i »Istarsko okružje 1825—1860« (1984).

Svojim znanstvenim, stručnim, organizacionim i društveno-političkim radom i zalaganjem dr Bernard Stulli zadužio je našu zemlju (između ostalog, nosilac je Ordena rada sa zlatnim vijencem, 1961). Za jugoslavensku odnosno hrvatsku arhivsku službu ostat će u sjećanju kao velik borac za stručni i znanstveni pristup prikupljanju, čuvanju i obradi izvora. Istovremeno, kao historičar, svojim brojnim radovima ostat će trajno zabilježen i u našoj historiografiji.

Petar Strčić

MIRKO ANDROIĆ

U arhivskoj službi SRH na naročit se način izdvajao Mirko Androić (Varaždin, 8. 7. 1922—7. 6. 1982) — i kao arhivist i kao historičar. Završivši povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a bazirajući i na svojem znanju stičenom u klasičnoj gimnaziji, Mirko Androić završio je i određene specijalističke tečajeve iz pomoćnih historijskih znanosti pri JAZU. Ovdje, u Arhivu JAZU, dobio je i svoje prvo radno mjesto, ali se već sljedeće godine našao u rodnome kraju, gdje sudjeluje u osnivanju Gradskog, danas regionalnog Historijskog arhiva Varaždin. Od tada do svoje smrti Mirko Androić bio je njegov direktor ističući se u arhivskoj službi u SRH, odnosno SFRJ, pa i u međunarodnim razmjerima. Između ostaloga bio je i predsjednik Saveza društava arhivskih radnika Hrvatske. Objavio je i više stotina znanstvenih radova u kojima se naročito bavi poviješću Varaždina, pa i čitave sjeverozapadne Hrvatske. Npr., koautor je značajnog djela »Diplomata inedita Capituli Chasmensis«, »Monumenta historicā civitatis — Liber seu prothocolum civitatis Varasdini 1587—1589«, itd.

Mirko Androić bio je član redakcije više zbornika i drugih edicija, a svojim referatima sudjelovao je na nizu naših i međunarodnih znanstvenih skupova. Svojim radom Mirko Androić postavio je trajni temelj uspješnom razvoju arhivske službe sjeverozapadne Hrvatske, pa i šire.

Damir Zagotta

MIHOVIL BOLONIĆ

U Krku je 16. veljače 1984. preminuo Mihovil Bolonić, rođen u Vrbaniku 3. siječnja 1911. Diplomirao je na Bogoslovskom fakultetu u Ljubljani, a svoj radni vijek završio je kao tajnik Krčke biskupije. Bio je i kanonik obnovljenog Stolnog kaptola u Krku, a 1951. Sv. Stolica ga je imenovala tajnim komornikom s naslovom monsinjora. God. 1923. Izvršno vijeće Sabora SRH dodijelilo mu je »izuzetno priznatu mirovinu«, i to »zbog osobitih zasluga na polju znanstvene odnosno kulturne djelatnosti«. Bolonić je u relativno poznjim godinama života započeo sa znanstvenom djelatnošću, radeći uglavnom na izvornim materijalima bogatih krčkih arhivskih spremišta i posvetivši sadržaje gotovo svih svojih radova Krku. Tako je u relativno kratko vrijeme postao jedan od najplodnijih hrvatskih historičara. Publicirao je mnogo značajnih studija i drugih radova o srednjovjekovnoj i novijoj povijesti Krka i okolice. Ovdje navodimo pet naslova (samo) knjiga: »Parčićeva tiskara u Glavotoku« (1965), »Zapisnici sjednica i skupština Hrvatske čitaonice u Vrbaniku 1871—

—1929« (1971, u suradnji s P. Strčićem), »Bratovština sv. Ivana Krstitelja — Kapari — u Vrbniku 1323—1973. i druge bratovštine na Krku« (1975), »Otok Krk kroz vječekovec« (1977, u suradnji s I. Žicom), »Otok Krk — kolijevka glagolice« (1981) i »Vrbnik nad morem. Od početaka do propasti Austro-Ugarske« (1981). U svojim radovima naročito se osvrće na glagoljašku prošlost najvećeg otoka na Jadranu, te u vezi s njime i nekim susjednim otočnim i kopnenim područjima; osobito je zaslužan za otkrivanje ekonomskog i socijalnog položaja maloga primorskog puka u prošlosti. Mihovil Bolonić bio je i vrlo aktivni društveni radnik, sudjelujući ne samo u nizu akcija Katoličke crkve u nas već i u okviru SSRNH, a također se iskazao i kao zaslužan član Povijesnog društva o. Krka Saveza povijesnih društava Hrvatske.

Petar Strčić

OLEG MANDIĆ

Zaslužni sveučilišni profesor, pravnopovijesni znanstvenik i dugogodišnji član uredništva »Historijskog zbornika« Oleg Mandić, rođen je 14. studenoga 1906. u Trstu, a umro je 20. svibnja 1979. u Zagrebu. Školovao se u Voloskom, Rusiji i Engleskoj, Zagrebu, Sušaku, Beču i Sieni, gdje je 1929. doktorirao pravo. Živo sudjeluje u očuvanju nacionalnih i klasnih interesa hrvatskoga svijeta u Istri, ugroženog u periodu fašizma. Tada je Mandić radio u advokatskoj kancelariji svog oca. Uskoro nakon izbijanja rata, Mandić postaje suradnik NOB-a a 1943. prelazi na oslobođeni teritorij (npr. god. 1944. bio je tajnik Crvenog križa Hrvatske). Poslije rata je šef Protokola Kraljevskog namjesništva, član Oblasne skupštine Istre, načelnik Ministarstva pravosuđa NRH, a od 1946. do umirovljenja 1977. bio je profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu (istodobno je predavao i na više drugih visokoškolskih ustanova). Osnovni mu je nastavni predmet bio sociologija te teorija države i prava, iz kojih je oblasti dao znatan broj znanstvenih i stručnih radova. Također, veći broj radova objavio je i o religiji, te o pravnopovijesnim problemima srednjovjekovne Hrvatske (naročito o kvarnersko-starskom području). Objavio je knjige (autor ili koautor): »Od kulta lubanje do kršćanstva. Uvod u historiju religije«, »Kaste u historiji društva«, »Država i pravo«, »Uvod u opću sociologiju«, »Svijet i život u legendama«, »Postanak i odumiranje nacije«, »Pregled dijalektičkog materializma«, »Leksikon judaizma i kršćanstva«, »Sistem i interpretacija prava«, »Političkopravne kronike svijeta«, »Rječnik sociologije i socijalne psihologije«, »Država«, itd. (neka djela su izdana i u nekoliko izdanja). O radu Olega Mandića dovoljno je reći još i ovo: jedan je od rijetkih jugoslavenskih znanstvenika koji je već za života doživio da se u inozemstvu obrane doktorske disertacije s temom o njegovu sociološkom djelu.

Petar Strčić

JOSIP NAGY

U red najznačajnijih hrvatskih odnosno jugoslavenskih znanstvenih radnika ubraja se Josip Nagy (Pag, 10. 2. 1884 — Zagreb, 28. 1. 1981). Još u doba Austro-Ugarske završio je dvije visoke škole u Francuskoj — političkih znanosti i paleografsko-arhivsku. Zaposlivši se, započeo je odmah raditi na samim izvorima. Neko je vrijeme bio direktor Arhiva u Zadru, a jedno vrijeme je radio i u Arhivu Ministarstva finansija u Beču. Od 1919. radi u Zagrebu, te znatan trud ulaže u koncepciranje moderne arhivske službe. Naročito je ulagao napore u stvaranje preduvjeta, a onda i samo sklapanje sporazuma između Kraljevine SHS i Austrije o izvršenju senžermenskog ugovora iz 1923. godine o razgraničenju građe. Nagy je bio opuno-

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

GODINA XXXVIII (1)

1985.

HISTORIJSKI ZBORNIK GOD. XXXVIII(1) str. 1—342, Zagreb 1985.

IZDAVAČ: Savez povijesnih društava Hrvatske

R E D A K C I J S K I O D B O R

Mirjana GROSS, Zagreb

Ivan KAMPUŠ, Zagreb

Tomislav RAUKAR, Zagreb

Petar STRČIĆ, Zagreb

Bernard STULLI, Zagreb

G L A V N I I O D G O V O R N I U R E D N I K

Ivan KAMPUŠ

L E K T O R

i

K O R E K T O R

Branko ERDELJAC

Adresa uredništva:

Savez povijesnih društava Hrvatske
Zagreb, Filozofski fakultet, Ul. Đure Salaja 3

Časopis izlazi jednom godišnje

Preplate i narudžbe šaljite na adresu:

Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb, Krčka 1

Cijena ovog broja iznosi 1000 din.

Izdavanje časopisa sufinancira

Samoupravna interesna zajednica za znanstveni rad SRH — VII.
Tisak Štamparskog zavoda »Ognjen Prica« u Zagrebu — svibanj 1986.